

UZASADNIENIE

Konieczność nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. poz. 155, z późn. zm.) wynika przede wszystkim z potrzeby dostosowania przepisów rozporządzenia do nowego ustroju szkolnego, wprowadzanego z dniem 1 września 2017 r. na mocy przepisów:

- 1) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
- 2) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).

Obecnie obowiązujące rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach zostało wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.). Przepis ten pozostał w ustawie o systemie oświaty (nie został przeniesiony do nowej ustawy – Prawo oświatowe) w niezmienionym brzmieniu. Ponieważ zmieniona ustawa o systemie oświaty objęła zakresem regulacji również szkoły nowego ustroju szkolnego (co wynika z art. 3 pkt 3b tej ustawy), określając przepisy dotyczące organizowania religii minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest obowiązany uwzględnić aktualny kształt ustroju szkolnego, na który składają się również nowe typy szkół.

Zmiany zaproponowane w projekcie rozporządzenia mają charakter wyłącznie dostosowujący:

1) zmiana w § 1 pkt 1 projektu (dot. § 1 ust. 1 i 1a) oraz § 2 projektu (przepis przejściowy):

Zmiany zaproponowane w § 1 w pkt 1 mają na celu dostosowanie brzmienia przepisu § 1 ust. 1 rozporządzenia do nowej struktury szkół, która zacznie obowiązywać od 1 września 2017 r. W nowej strukturze szkół nie przewiduje się gimnazjów (od roku szkolnego 2017/2018 będą one stopniowo wygaszane), a dotychczasowe szkoły ponadgimnazjalne zostaną zastąpione nowymi typami szkół ponadpodstawowych (od 1 września 2017 r. rozpocznie funkcjonowanie branżowa szkoła I stopnia, szkoła policealna i szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, od 1 września 2019 r. – rozpocznie funkcjonowanie 4-letnie liceum ogólnokształcące i 5-letnie technikum, a od 1 września 2020 r. – branżowa szkoła II stopnia.

Jednocześnie w § 2 przewiduje się przepis przejściowy dotyczący organizowania nauki religii i etyki w dotychczasowym gimnazjum oraz klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych (w okresie przejściowym) w innych typach szkół oraz w szkołach ponadgimnazjalnych – do czasu wygaśnięcia kształcenia w tych szkołach i klasach.

Ponadto, w § 1 w ust. 1 rozporządzenia proponuje się skreślić określenie „opiekun prawny”, gdyż zgodnie z art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ilekroć w przepisach tej ustawy jest mowa bez bliższego określenia o rodzicach, należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem. Definicja „rodziców” zawarta w ww. ustawie jest zatem szersza i obejmuje – oprócz prawnych opiekunów dziecka – również osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

W § 1 proponuje się dodać nowy ust. 1a, zgodnie z którym zajęcia religii w przedszkolu powinny być uwzględniane w ramowym rozkładzie dnia, a zajęcia religii i etyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej – w tygodniowym rozkładzie zajęć. Obecnie obowiązujące rozporządzenie w § 1 w ust. 1 stanowi, że ww. zajęcia są organizowane w ramach „planu zajęć przedszkolnych” i „planu zajęć szkolnych” – pojęcia te obecnie nie występują w przepisach prawa oświatowego.

Zgodnie z projektowanym nowym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli (projekt obecnie jest w trakcie konsultacji publicznych) organizacja pracy przedszkola określona jest w „ramowym rozkładzie dnia” (a nie w „planie zajęć przedszkolnych”), ustalonym przez dyrektora przedszkola na wniosek rady pedagogicznej, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia oraz oczekiwań rodziców. Na podstawie ramowego rozkładu dnia nauczyciel, któremu powierzono opiekę nad oddziałem, będzie ustalał dla tego oddziału szczegółowy rozkład dnia, z uwzględnieniem potrzeb i zainteresowań dzieci.

Z kolei, w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych – zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia – Prawo oświatowe (art. 110 ust. 4), jak i projektowanym wyżej rozporządzeniem w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli oraz projektowanym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (projekt obecnie jest w trakcie konsultacji publicznych) – dyrektor szkoły ustala tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych dla poszczególnych klas i oddziałów (a nie „plan zajęć szkolnych”).

Zmiana ma zatem na celu uspoźnienie przepisów prawa oświatowego w tym zakresie.

2) zmiany w § 1 pkt 2–5 projektu (dot. § 3 ust. 1, § 7 ust. 3, § 8 ust. 1 i § 9 ust. 1):

Zmiany zaproponowane w § 1 pkt 2–4 projektu mają charakter dostosowujący. W § 3 w ust. 1 dotychczasowe odesłanie do przepisów wydanych na podstawie art. 22a ust. 8 ustawy o systemie oświaty zastąpiono aktualnym odesłaniem do art. 22a ust. 6 ww. ustawy, który reguluje obecnie kwestie związane z dopuszczaniem do użytku w danej szkole programów nauczania.

W § 7 w ust. 3 dotychczasowe odesłanie do art. 56 ustawy o systemie oświaty zastąpiono odesłaniem do art. 86 ustawy – Prawo oświatowe, który od 1 września 2017 r. będzie regulował m.in. kwestie związane z prowadzeniem na terenie szkoły różnego rodzaju organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły.

Natomiast zmiana w pierwszym zdaniu w § 8 w ust. 1 ma na celu uporządkowanie brzmienia tego przepisu poprzez usunięcie zbędnego sformułowania „(właściwych dla danego poziomu nauczania)”. W wychowaniu przedszkolnym nie wyodrębnia się poziomów nauczania, a wychowankowie przedszkola realizują różne, dostosowane do ich wieku, programy wychowania przedszkolnego, uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego.

Z kolei zmiana zaproponowana w § 9 w ust. 1 polegająca na zastąpieniu określenia „ze sprawowania” określeniem „zachowania” ma na celu dostosowanie do terminologii przyjętej w ustawie o systemie oświaty, w szczególności przepisów rozdziału 3a, zgodnie z którymi uczeń otrzymuje ocenę „zachowania” a nie ocenę „ze sprawowania”.

Planuje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września 2017 r.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r.

o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu tego rozporządzenia.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.